

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak

Gorzów Wlkp., dnia 24 sierpnia 2018r.

NK-II.431.1.2.2018.HKam

Pan

Zbigniew Szumski

Starosta Świebodziński

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie

Na podstawie art. 28 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.2017.2234 ze zm.) oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.185.1092), zespół kontrolny Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w składzie:

- Hanna Kamińska – starszy inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu),
- Małgorzata Wołejko – starszy inspektor wojewódzki,

przeprowadził, w okresie od 11 kwietnia do 30 czerwca 2018 r., w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie przy ul. Kolejowej 2, kontrolę problemową w trybie zwykłym. Przedmiotem kontroli była realizacja zadań zleconych wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz.U.2017.2030) zwaną dalej *unpp*.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Działając na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Zakres działalności.

Kontrola obejmowała swym zakresem przygotowanie organizacyjne powiatu świebodzińskiego do wykonania zadania, a także zgodność lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej

z przepisami prawa oraz realizację obowiązków informacyjnych i dokumentowanie udzielanych porad prawnych.

Zakres odpowiedzialności.

Funkcję Starosty Świebodzińskiego, w okresie objętym kontrolą pełnił Pan Zbigniew Jan Szumski. Organizację Starostwa Powiatowego określa regulamin organizacyjny ustalony Uchwałą Zarządu Powiatu Świebodzińskiego nr 383/2018 z dnia 28 lutego 2018 r. (oraz we wcześniejszym okresie wprowadzony Uchwałą nr III/16/2014 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 30 grudnia 2014 r., Uchwałą nr 131/2016 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 14 marca 2016 r. oraz Uchwałą nr 235/2016 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.). Zgodnie z § 10 regulaminu organizacyjnego Starosta kieruje pracą Starostwa bezpośrednio oraz za pośrednictwem Wicestarosty, Sekretarza i Skarbnika oraz pracowników Starostwa zatrudnionych na stanowiskach etatowych i samodzielnych. Wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą udzielała Naczelnik Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatu – p. Anna Krajewska.

Ocena kontrolowanej działalności.

Wykonywanie zadań w zakresie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz sposobu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej pomimo stwierdzonych uchybień oceniono pozytywnie.

Ustalenia kontroli:

Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Świebodziźnie nie przypisuje realizowania zadań powiatu wynikających z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej żadnemu wydziałowi. Sprawami z ww. zakresu zajmują się pracownicy Wydziału Organizacyjnego, p. Dorota Wieczorek – referent i p. Joanna Rybczyńska – inspektor, z których tylko p. Wieczorek od dnia 15 lutego 2016 r. posiada w zakresie obowiązków „prowadzenie spraw związanych z nieodpłatną pomocą prawną”.

1. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego znajdują się 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, co odpowiada mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 *unpp*. W latach 2016 - 2018 jeden punkt prowadzony był samodzielnie przez powiat, a drugi został powierzony do prowadzenia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, wyłonionej w otwartym konkursie ofert, stosownie do art. 11 *unpp*.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest w każdym z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w wymiarze 5 dni w tygodniu przez 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 *unpp*.

W okresie objętym kontrolą (do dnia 30 marca br.) w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej udzielono 466 porad prawnych w 2016 r., 368 w 2017 r. i 136 porad w I kwartale 2018 r.

2. Zawarcie porozumień z gminami

Zgodnie z art. 9 ust. 1. *unpp* powiat, realizując zadanie, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może zawierać porozumienia z gminami na obszarze tego powiatu. Realizując ustawowe zadania Powiat Świebodziński w 2015 r. zawarł porozumienia z 5 gminami z terenu powiatu świebodzińskiego, tj.: Lubrza, Łągów, Skąpe, Szczaniec i Zbąszynek. Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Wydziału Organizacyjnego, ww. porozumienia nie były realizowane ze względu na problemy kadrowe. Wobec powyższego Starosta Świebodziński podjął decyzję o zlokalizowaniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w lokalach jednostek organizacyjnych powiatu, tj. budynku Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Plac Wolności 14 w Świebodziźnie (w 2016 r.), budynku przy ul. Piłsudskiego 18 w Świebodziźnie (w 2017 r. i 2018 r. mieściły się tu oba punkty), oraz siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku przy ul. Długiej 1. (2018 r.). Zgodnie z porozumieniem z gminą Zbąszynek zawartym 28 listopada 2017 r. punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Zbąszynku będzie prowadzony raz w tygodniu, w piątki od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

3. Zawarcie porozumień z okręgowymi radami adwokackimi oraz radami okręgowych izb radców prawnych

Zgodnie z art. 10 ust. 1 *unpp* Powiat Świebodziński w kontrolowanym okresie zawarł trzy porozumienia trójstronne z Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze oraz Okręgową Radą Adwokacką w Zielonej Górze w terminach: 29 października 2015 r., co jest, zgodne z art. 26 ust. 2 *unpp* oraz 9 listopada 2016 r. i 29 listopada 2017 r. Zawarte porozumienia zawierają wszystkie elementy, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy.

ORA oraz OIRP w Zielonej Górze, zgodnie z art. 26 ust. 3 *unpp*, w terminie do 15 listopada 2015r., wskazały Staroście Świebodzińskiemu adwokatów i radców prawnych wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.

4. Zawarcie umów z adwokatami i radcami prawnymi

Powiat Świebodziński zawarł z adwokatami i radcami prawnymi umowy zlecenia na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej:

- dnia 27 stycznia 2016 r. – 4 umowy na okres od 1 lutego do 31 grudnia 2016 r. i 1 umowę dnia 1 września 2016 r. na okres od 1 września do 31 grudnia 2016 r.,
- dnia 20 grudnia w 2016 r. - 5 umów na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.,
- dnia 14 grudnia 2017 r. – 5 umów na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Umowy z dnia 27 stycznia 2016 r. zostały zawarte z naruszeniem art. 26 *unpp*.

Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Organizacyjnego, na spotkaniu organizacyjnym w sprawie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej radcowie i adwokaci nie wyrazili zgody na świadczenie pomocy prawnej poza miejscowością Świebodzin.

Podpisane umowy zawierają wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2 ww. ustawy, lecz ogólnikowo regulują kwestię wykonywania zastępstw.

5. Wylonienie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej

Zgodnie z art. 11 ust. 1 *unpp* Powiat Świebodziński w latach 2016-2018 powierzył prowadzenie jednego z dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej.

Konkurs 2015 r.

W celu wykonania obowiązku powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu Świebodzińskiego Uchwałą Nr 89/15 z dnia 13 listopada 2015 r. ogłosił konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa w 2016 r.

Szczegółowa analiza ogłoszenia wykazała, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2018.450 ze zm. zwana dalej *udppw*) zawiera ono informacje o rodzaju zadania, wysokości środków publicznych przeznaczonych na jego realizację, zasadach przyznawania dotacji, terminach i warunkach realizacji zadania, terminie składania ofert, trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz informację o nie realizowaniu przez Powiat w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadania publicznego tego samego rodzaju. W ogłoszeniu nie podano terminu dokonania wyboru ofert, co narusza postanowienia art. 13 ust. 2 pkt 6 *udppw*.

Ponadto stwierdzono działanie zgodne z prawem w zakresie ogłoszenia konkursu, które ukazało się na okres nie krótszy niż 21 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Świebodzinie, na stronie internetowej Starostwa oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa.

W celu opiniowania złożonych ofert Starosta Świebodziński Zarządzeniem Nr 96/2015 z dnia 7 grudnia 2015 r. powołał Komisję konkursową opiniującą oferty realizacji zadania publicznego w 2016 r. W skład komisji powołano przewodniczącą i 2 członków. W pracach Komisji brał udział pełny skład.

Do konkursu przystąpiła jedna organizacja pozarządowa. Złożona oferta Stowarzyszenia Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM z Zielonej Góry (0000213546) spełniała wymogi formalne określone w art. 11 ust. 6 *unpp*. Oferent od 2012 r. jest wpisany do Rejestru Wojewody Lubuskiego Jednostek Specjalistycznego Poradnictwa pod pozycją 18. Ponadto przedstawił rekomendacje Prezydenta Miasta Zielona Góra, Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze oraz umowę dotacji z 2012 r. której przedmiotem było poradnictwo prawne i obywatelskie w Zakładzie Karnym. Zarząd Powiatu Świebodzińskiego na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2015 r. (Uchwała 97/2015) przyznał dotację

w wysokości 59.943,84zł dla Stowarzyszenia CIVIS SUM z Zielonej Góry na realizację zadania pod nazwą „Udzielanie bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców z terenu Powiatu Świebodzińskiego w 2016 r.” Informacja została umieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Świebodzinie, na stronie internetowej Starostwa oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa.

Konkurs 2016 r.

Wykonując obowiązek powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu Świebodzińskiego Uchwałą Nr 211/2016 z dnia 21 października 2016 r. ogłosił konkurs ofert na realizację w 2017 r. zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej.

Analiza ogłoszenia wykazała, że jest ono zgodne art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *udppw*, lecz podobnie jak w roku poprzednim nie zawiera terminu dokonania wyboru ofert.

Ponadto zgodnie z przepisami prawa ogłoszenie o konkursie ukazało się na okres nie krótszy niż 21 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Świebodzinie, na stronie internetowej Starostwa oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa.

W celu opiniowania złożonych ofert Zarząd Powiatu Świebodzińskiego Uchwałą Nr 217/16 z dnia 14 listopada 2016 r. powołał Komisję konkursową w celu zaopiniowania złożonych ofert na realizację zadań publicznych wykonywanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, polegającej na prowadzeniu w 2017 roku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego.

Do konkursu przystąpiło 5 organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” w Górze (0000381818),
- Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego „JACY-TACY” w Ćmińsku (0000321542),
- Fundacja „HONESTE DIVERE” w Warszawie (0000337010),
- Fundacja TOGATUS PRO BONO w Olsztynie (0000403888),
- Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CYVIS SUM.

Zgodnie z protokołem Komisji konkursowej z dnia 16 listopada 2016 r. wszystkie oferty spełniały wymogi formalne określone w art. 11 ust. 6 *unpp* i zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję.

W protokole prac Komisji z dnia 24 listopada 2016 r. jako najciekawsze oceniono wnioski CIVIS SUM i Stowarzyszenia JACY-TACY. W wyniku oceny złożonych ofert przez komisję konkursową Uchwałą Nr 221/2016 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29 listopada 2016 r. „w sprawie wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r.” wybrano, jak w roku poprzednim, ofertę Stowarzyszenia CIVIS SUM, udzielając dotacji w kwocie 60 725,88zł.

Wyniki otwartego konkursu ofert ogłoszono niezwłocznie na stronie internetowej Starostwa Świebodzińskiego, w BIP Starostwa oraz w siedzibie organu, zgodnie z art. 15 ust. 2j *udppw*.

W ogłoszeniu o wynikach konkursu wskazano nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych, zgodnie z art. 15 ust. 2h *udppw*.

Konkurs 2017

Konkurs ofert na realizację w 2018 r. zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej został ogłoszony w Uchwale Nr 344/2017 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 24 października 2017 r. Analiza ogłoszenia wykazała, że nie zawiera ono terminu dokonania wyboru ofert.

Ogłoszenie o konkursie ukazało się na okres nie krótszy niż 21 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Świebodzinie, na stronie internetowej Starostwa oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa.

Komisję konkursową powołano Uchwałą Nr 351/2017 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 9 listopada 2017 r. Do konkursu przystąpiło 9 organizacji pozarządowych:

- Fundacja TOGATUS PRO BONO w Olsztynie,
- Stowarzyszenie Inicjatywa na Rzecz Praw i Ochrony Obywateli w Olsztynie (0000530131),
- Stowarzyszenie „Bezpieczny Dom” w Kielcach (0000415810),
- Fundacja „HONESTE DIVERE” w Warszawie,
- Fundacja „W Służbie Wsi” we Wrocławiu (0000077423),
- Fundacja „Młodzi Ludziom” w Borysławiu (0000432954),
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” w Górze,
- Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego „JACY-TACY” w Ćmińsku,
- Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM.

Protokół Komisji z dnia 15 listopada 2017 r. stwierdza wpływ do Starostwa Powiatowego 9 ofert.

W dniu 21 listopada 2017 r. Komisja stwierdziła, że wszystkie oferty były kompletne i podpisane przez osoby uprawnione.

W wyniku oceny złożonych ofert przez komisję konkursową Uchwałą Nr 361/2017 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 27 listopada 2017 r. „w sprawie wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2018 r.” wybrano ofertę Fundacji CIVIS SUM.

Wyniki otwartego konkursu ofert ogłoszono zgodnie z art. 15 ust. 2j ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ogłoszeniu o wynikach konkursu wskazano nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych, zgodnie z art. 15 ust. 2h *udppw*.

6. Zawieranie umów z organizacjami pozarządowymi

W celu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej przez organizację pozarządową Powiat Świebodziński zgodnie z art. 11 ust. 7 *unpp* zawarł:

- dnia 15 grudnia 2015 r. Umowę Nr ORG.526.28.2015 o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. udzielanie bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców z terenu Powiatu Świebodzińskiego w 2016 r. (aneksem nr 1 z dnia 12 stycznia 2016 r. do porozumienia, na wniosek organizacji pozarządowej, zmieniono nr rachunku bankowego CIVIS SUM, a aneksem nr 2 z dnia 8 lutego 2016 r. zmieniono godziny udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.),
- dnia 30 listopada 2016 r. Umowę Nr PEZ.526.44.2016 o realizację zadania publicznego pt. prowadzenie jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2017 r. ,
- dnia 29 listopada 2017 r. Umowę Nr ORG.526.45.2017 o realizację zadania publicznego pt. prowadzenie jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2018 r.

Ww. umowy zawierają wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3-6 *unpp*.

7. Spełnienie wymogów dotyczących lokali, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej

Starosta Świebodziński w związku z realizacją zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 9 ust. 1 *unpp*, określił 2 punkty, wskazując dni i godziny, w których będzie prowadzona nieodpłatna pomoc prawna.

Znajdowały się one w 2016 r. w budynku należącym do Ośrodka Pomocy Społecznej w Świebodzińcu przy Placu Wolności 14 (umowa użyczenia lokalu nr ORG.032.12.2016.DK) oraz w siedzibie Starostwa przy ul. Piłsudskiego 18. W 2017 r. oba punkty świadczące nieodpłatną pomoc prawną usytuowane były pod adresem ul. Piłsudskiego 18, a porady były tam udzielane od godz. 8⁰⁰ do godz. 16⁰⁰. Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Organizacyjnego było to spowodowane brakiem innych dostępnych lokali w Świebodzińcu oraz problemami kadrowymi.

W 2018 r. nadal oba punkty znajdują się ww. lokalu, ponadto raz w miesiącu, w piątki, funkcjonuje punkt w Zbąszynku (porozumienie z dnia 28 listopada 2017 r.).

Informacja zamieszczona w BIP Starostwa zawiera również wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.

Jednocześnie Starosta wypełnił obowiązek określony w § 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz.U.2018.318), udostępniając te informacje w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa.

W celu sprawdzenia dostosowania przez powiat lokali, w których jest prowadzona nieodpłatna pomoc prawna w 2018 r. dokonano oględzin punktów w Świebodzinie i Zbąszynku. Lokale posiadały dostęp do sieci energetycznej, telefonicznej, a także teleinformatycznej. Dodatkowo dysponowały poczekalnią i odrębnym pomieszczeniem umożliwiającym zachowanie dyskrecji przy udzielaniu pomocy prawnej. Wyposażenie lokali zapewniało bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, uniemożliwiające dostęp do nich osobom nieupoważnionym (szafa zamykana na klucz). Kontrolujący ustalili, że w przypadku pomieszczenia przy ul. Piłsudskiego 18 lokal znajduje się na I piętrze bez windy. Takie usytuowanie nie uwzględnia w pełni potrzeb osób niepełnosprawnych. Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Organizacyjnego, w przypadku udzielania porad osobom niepełnosprawnym udzielane są one na parterze budynku w punkcie informacji dla osób niepełnosprawnych, do którego prowadzi podjazd.

W budynku, w który znajduje się lokal nieodpłatnej pomocy prawnej m.in. funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku, punkt pobrań, przychodnia, gabinet stomatologiczny i apteka. Udostępniony przez Gminę lokal znajduje się w przyziemiu, z boku budynku, posiada zjazd odpowiedniej szerokości, lecz wyodrębnione pomieszczenie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej uniemożliwia zachowanie dyskrecji przy udzieleniu tej pomocy osobom niepełnosprawnym, poruszającym się na wózkach inwalidzkich, gdyż drzwi posiadają szerokość 80cm. Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika WO, nie było przypadków udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym na wózkach inwalidzkich w tym lokalu.

Ustalono, że oba punkty określone przez Starostę Świebodzińskiego, na dzień przeprowadzania oględzin, były dostępne dla osób uprawnionych, jednak punkt w Zbąszynku nie posiadał oznakowania na drzwiach wejściowych do Ośrodka Pomocy Społecznej, a informacja znajdowała się na tablicy ogłoszeń Ośrodka. W trakcie kontroli jednostka podjęła czynności mające na celu właściwe oznakowanie lokalu. Dnia 26 czerwca br. za pomocą poczty e-mail nadesłano zdjęcia, potwierdzające usunięcie uchybień.

Na pytanie kontrolujących, czy Powiat Świebodziński analizował dotychczasową lokalizację punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, wyjaśniono, że spotkania w ww. sprawie nie były protokołowane. Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika WO, po przeprowadzeniu rozeznania dostępnych zasobów, stwierdzono, że nie możliwości wyodrębnienia innego punktu, spełniającego kryteria Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

8. Edukacja prawna

Działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

1) możliwościach dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej;

- 2) prawach i obowiązkach obywatelskich;
- 3) działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;
- 4) mediacji oraz sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów;
- 5) możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz w procesie stanowienia prawa, realizowane były na terenie powiatu świebodzińskiego w 2016 r. poprzez:
  - spotkanie w Świebodzińskim Domu Kultury pn. „Spotkanie z prawnikiem: Nowe przepisy w prawie spadkowym” dnia 14 marca 2016 r.,
  - spotkanie w Świebodzińskim Domu Kultury Wykład pt. „Dziedzicznie, darowizna i zachówek” dnia 30 maja 2016 r.,
  - prowadzenie w dniach 30 maja- 3 czerwca 2016 r. IV Tygodnia Poradnictwa Obywatelskiego, podczas którego miały miejsce bezpłatne dyżury prawnika, wykłady oraz quizy z nagrodami na temat wiedzy o prawie.

W 2017 r. działania edukacyjne realizowano m.in. poprzez:

- spotkanie z prawnikiem w ramach prelekcji pt. „Cyberprzemoc, instytucje i organy ochrony prawnej” w Powiatowym Zespole Szkół w Świebodzinie, podczas których prelegent omówił m.in. grooming, stalking oraz kategorie prawne tych zagadnień,
- prowadzenie lokalnego portalu edukacji prawnej pod adresem <http://www.edukacja-prawna.info.pl/powiat-swiebodzinski/>, gdzie znajduje się wykaz punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie województwa lubuskiego, harmonogram dyżurów prawnika, poradniki prawne oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania z dziedziny prawa,

W 2018 r. nadal prowadzony jest portal internetowy, a jak wynika z wyjaśnień udzielonych przez Naczelnika Wydziału, po rozpoczęciu roku szkolnego 2018/2019 planowana jest prelekcja w Liceum Ogólnokształcącym w Świebodzinie.

Wszelkie działania zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej obywateli realizowane są w związku z zawartymi umowami na realizację zadania publicznego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM.

9. Działalność kontrolna Starosty

Zgodnie z przepisem art. 11 ust. 8 *unpp* starosta kontroluje wykonywanie umowy przez organizację pozarządową na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Starosta może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania zgodnie z art., 17 *udppw*, w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

W § 9 umowy na realizację w 2016 r. zadania publicznego polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej określono zasady kontroli prawidłowości wykonywania zadania publicznego: zleceniodawca może

badac̄ dokumenty i inne nōniki informacji, kt̄ore maj̄a lub moḡa miec̄ znaczenie dla oceny prawid̄lowōci wykonania zadania publicznego oraz żadać udzielenia ustnie lub na pīsmie informacji dotycz̄ących wykonania zadania publicznego.

Ustalono, że do dnia kontroli Starosta Świebodziński kontrolował realizac̄ę przedmiotowego zadania publicznego przez organizac̄ę pozarządow̄a poprzez pisemną informac̄ę otrzyman̄a od Stowarzyszenia realizuj̄ącego zadanie, wp̄ływaj̄ące co miesīac w 2016 r. i co kwartał w latach 2017-2018. Ponadto do sprawozdań rocznych z wykonania zadania publicznego Starosta Świebodziński żada kserokopii rachunków p̄latnych z dotacji i ewidencji czasu pracy radc̄ów i adwokat̄ów pracuj̄ących w stowarzyszeniu. Kontroluj̄ącym nie przedstawiono żadnych protokoł̄ów kontroli przeprowadzonych w Stowarzyszeniu oraz nie okrēślono ich efekt̄ów. Brak takich kontroli skutkował m.in. brakiem w̄lasciwego oznaczenia lokalu w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zb̄ąszynku.

10. Obowīzek sprawozdawczy Starosty wobec Ministra Sprawiedliw̄ości i Wojewody

Starosta przekazuje Ministrowi Sprawiedliw̄ości oraz w̄lasciwemu wojewodzie, nie p̄źniej nīz do kōńca pierwszego kwartału roku nast̄ępnego, zbiorc̄ą informac̄ę o wykonaniu zadania polegaj̄ącego na udzielaniu nieodp̄latnej pomocy prawnej na obszarze powiatu.

Pismem z dnia 20 lutego 2017 r. znak: ORG.3153.6.2017 oraz z dnia 23 stycznia 2018 r. przesłano informac̄ę zbiorc̄e za 2016 i 2017 r. Wojewodzie Lubuskiemu. Informac̄a zbiorc̄a za 2016 r. została przesłana poczt̄ą e- mail Ministrowi Sprawiedliw̄ości dnia 24 kwietnia 2017r., a informac̄a zbiorc̄a za 2017 r. dnia 19 kwietnia 2018 r., co narusza postanowienia art. 12 *unpp*.

W 2016 r. Starostwo Powiatowe w Świebodziinie otrzymało dotac̄ę na realizac̄ę zadania polegaj̄ącego na udzielaniu nieodp̄latnej pomocy prawnej w wysokōci 117 522, 84 zł, z czego 113 889,84 zł przeznaczono na wynagrodzenia dla adwokat̄ów i radc̄ów prawnych z tytułu um̄ów zawartych z powiatem, a 3 632,99 zł to koszty obsługi organizacyjno-technicznej zadania. Takie wykorzystanie dotacji narusza postanowienia art. 20 ust. 1 *unpp*. Przepis ten ma charakter bezwzgl̄ędnie obowīzuj̄ący i nie jest modyfikowany przez inne regulac̄e, a zatem nie ma mōżliwōci odst̄ępstwa od jego dyspozycji, np. w drodze postanowień umownych. Powodem przekroczenia było obliczenie kwoty koszt̄ów administracyjno-technicznych od kwoty całe, a nie tylko wykorzystanej dotacji.

W 2017 r. Starostwo Powiatowe w Świebodziinie otrzymało dotac̄ę w wysokōci 125 208,00 zł, z czego 121 451,76 zł przeznaczono na wynagrodzenia dla adwokat̄ów i radc̄ów prawnych z tytułu um̄ów zawartych z powiatem, a 2 999,00 zł to koszty obsługi organizacyjno-technicznej zadania. Niewykorzystaną cz̄eść dotacji w kwocie 757,24 zł zwr̄ócono dnia 18 stycznia 2018 r.

W 2018 r. dotac̄a na realizac̄ę zadania polegaj̄ącego na udzielaniu nieodp̄latnej pomocy prawnej wyniosła 125 208,00 zł. W I kwartale 2018 r. wykorzystano 20 083,87 zł, tj.: 9 962,89 zł przeznaczono na wynagrodzenia dla adwokat̄ów i radc̄ów prawnych z tytułu um̄ów zawartych z powiatem, 10 120,98 zł

przekazano organizacji pozarządowej za prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. W ww. okresie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania nie wykazano.

Fakt przeprowadzenia kontroli został odnotowany w książce kontroli Starostwa Powiatowego w Świebodzinie pod pozycją 2/2018.

Przedstawiając powyższe ustalenia, **zalecam**:

- uregulowanie w regulaminie organizacyjnym kwestii nieodpłatnej pomocy prawnej,
- dokonanie aktualizacji zakresów obowiązków osób zatrudnionych w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie, zajmujących się obsługą administracyjną z zakresu nieodpłatnej pomocy i edukacji prawnej w taki sposób, by odpowiadały zapisom regulaminu organizacyjnego,
- przestrzeganie zapisów art. 13 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności umieszczanie w ogłoszeniu terminu dokonania wyboru ofert,
- dostosowanie punktu świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej w Zbąszynku do spełniającego kryteria zawarte w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- terminowe przekazywanie informacji zbiorczych Ministrowi Sprawiedliwości,
- wykorzystywanie dotacji na finansowanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego oczekuję informacji o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak